

Vyhodnotenie ankety o najkrajšiu poštovú známku 2024

Anketa o najkrajšiu poštovú známku roka 2024 prebiehala od 15 februára do 30 apríla tohto roku.

Ankety sa zúčastnilo celkom 942 respondentov, ktorí hlasovali prostredníctvom elektronického formulára zriadeného na tento účel na webovej stránke Zväzu slovenských filatelistov <https://slovenskafilatelii.sk>, resp. poštou – týmto spôsobom hlasovali 23 respondenti.

Do ankety sa zapojili respondenti celovo z 13 štátov sveta, v súlade s očakávaním najvyššie zastúpenie mali respondenti zo Slovenska (661) a z Českej republiky (254). Celkovo 21 respondentov hlasovalo z iných krajín ako SR a ČR – Belgicko, Francúzsko, Holandsko, Nemecko, Omán, Poľsko, Rakúsko, Španielsko, Švajčiarsko, Veľká Británia, USA. U 6 sa nedal štát identifikovať, alebo nebol uvedený.

Máme k dispozícii aj porovnanie účastníkov z minulého roka (2024 – Anketa 2023) vs. aktuálny ročník – podľa mena a priezviska. Výsledky medziročného porovnania (Anketa 2023 – 854 hlasov), naznačujú, že 459 respondentov podľa mena a priezviska. t.j. takmer 49% hlasovalo v oboch ročníkoch Ankety.

Celkovo hlasovalo 636 mužov a 306 žien, pričom ak by hlasovali iba muži bez žien, alebo opačne, výsledné poradie známok ani obálok by to neovplyvnilo.

Absolútnym víťazom Ankety o najkrajšiu poštovú známku roka 2024 sa stala známka 820 - Ochrana prírody - Vihorlatské vrchy - Hadiar krátkoprstý - táto známka získala 281 hlasov.

Druhý najvyšší počet hlasov - 134 - získala známka 824 – Osobnosti: Mních Cyprián. Na tretom mieste pomyselného rebríčka sa umiestnila známka 833 - Umenie - Theodor Mousson, so ziskom 105 hlasov.

Zaujímavé je, že prakticky všetky známky okrem 1 získali v ankete aspoň jeden hlas. Jedinou nehodnotenou známku v ankete roka 2024 je známka 828 Osobnosti: Jozef Gregor Tajovský, ktorá nezískala ani 1 hlas. Nízke hodnotenie – od 3 do 5 hlasov – získali tiež známky 835 - Osobnosti: Janko Jesenský (1874 – 1945), 819 - Farma čínsko-česko-slovenského priateľstva, 816 - 20. výročie vstupu Slovenska do EÚ a 818 - 90. výročie založenia spoločnosti Chemosvit.

Poradie piatich známok s najvyšším počtom hlasov uvádza tabuľka:

Najkrajšia známka vydaná v r. 2024	Počet hlasov
820 - Ochrana prírody: Vihorlatské vrchy – Hadiar krátkoprstý (<i>Circaetus gallicus</i>)	281
824 - Osobnosti: Mních Cyprián (1724-1775)	134
833 - UMENIE: Theodor Mousson	105
834 - UMENIE: Franz Anton Maulbertsch	66
813 - 800. výročie založenia benediktínskeho opátstva v Skalke pri Trenčíne	62

Okrem najkrajšej známky, respondenti vyberali tiež najkrajšiu obálku 1. dňa vydania – FDC.

K najkrajšej FDC sa vyjadrilo celkovo 901 respondentov. Určitým spôsobom raritné je, že poradie prvých troch obálok FDC je úplne identické s poradím prvých troch najkrajších známok - FDC 820 - Ochrana prírody: Vihorlatské vrchy – Hadiar krátkoprstý (*Circaetus gallicus*) získala 193 hlasov, FDC 824 - Osobnosti: Mních Cyprián (1724-1775) získala 101 hlasov a FDC 833 - UMENIE: Theodor Mousson, 62 hlasov. Výsledky naznačujú, že každá z 27 FDC, vydaných v r. 2024, získala v ankete aspoň 1 hlas – FDC s najmenším počtom hlasov (FDC 823 - Šport: XVII. letné paralympijské hry

v Paríži, FDC 829 - 100. výročie Medzinárodného maratónu mieru v Košiciach a FDC 819 - Farma čínsko-česko-slovenského priateľstva) získali 5 resp. 6 hlasov.

Poradie piatich FDC s najvyšším počtom hlasov uvádza tabuľka:

Najkrajšia FDC vydaná v r. 2024	Počet hlasov
FDC 820 - Ochrana prírody: Vihorlatské vrchy – Hadiar krátkoprstý (<i>Circaetus gallicus</i>)	193
FDC 824 - Osobnosti: Mních Cyprián (1724-1775)	101
FDC 833 - UMENIE: Theodor Mousson	62
FDC 831 - Vianoce 2024: Mobiliár z Baziliky minor sv. Egídia v Bardejove	55
FDC 813 - 800. výročie založenia benediktínskeho opátstva v Skalke pri Trenčíne	48

Ak sa pozrieme na hlasovanie respondentov zo Slovenska, zo 661 hlasujúcich bolo 442 mužov a 219 žien. Poradie v známkach ani obálkach na prvých troch miestach sa nezmení. K FDC sa vyjadrilo 630 respondentov zo Slovenska, 426 mužov a 204 žien, v prípade mužov sa poradie FDC nezmení, v prípade žien na druhom mieste by skončila FDC 813 - 800. výročie založenia benediktínskeho opátstva v Skalke pri Trenčíne a na 3. mieste FDC 824 - Osobnosti: Mních Cyprián (1724-1775).

Ak by sme nechali hlasovať iba respondentov z Českej republiky, a to bez ohľadu na pohlavie, alebo aj s ohľadom naň, poradie víťazných známok by sa nezmenilo.

V prípade obálok FDC by ale pri hlasovaní bez ohľadu na pohlavie vyhrala FDC 820 - Ochrana prírody: Vihorlatské vrchy – Hadiar krátkoprstý (*Circaetus gallicus*), nasledovaná FDC 831 - Vianoce 2024: Mobiliár z Baziliky minor sv. Egídia v Bardejove a FDC 833 - UMENIE: Theodor Mousson. Ak by obálky vyberali iba české ženy, poradie by bolo zhodné s víťazným. Ak by hlasovali iba muži, poradie FDC by zodpovedalo tomu, ako je uvedené vyššie pre hlasovanie respondentov z ČR.

Hlasovanie 21 respondentov z ostatných 11 štátov je síce minoritné, napriek tomu však v prípade najkrajšej známky rešpektuje celkové víťazné poradie, v prípade obálok by prvé miesto obhájila FDC 820 a na druhé miesto dostala FDC 813 - 800. výročie založenia benediktínskeho opátstva v Skalke pri Trenčíne a na tretie FDC 824 - Osobnosti: Mních Cyprián (1724-1775)

Celkovo 642 respondentov sa vyjadrilo aj k úrovni známok – od pozitívnych a prevažne pozitívnych ohlasov sa v škále hodnotenia vyskytujú aj názory o kolísavej kvalite, postupnom zhoršení až chaotickej – nevyrovnanej úrovni. Sú to samozrejme individuálne názory, avšak do istej miery by mal na odozvu verejnosti reflektovať aj emitent filatelistických materiálov, resp. komisie a poradné orgány, na to zriadené.

Čo sa týka návrhov nových známok, k tejto otázke sa vyjadrilo 681 respondentov. Hoci je plejáda návrhov pomerne široká, dá sa systematizovať nasledovne – viac-menej podľa frekvencie výskytu:

- 1, prírodné motívy – rieky, fauna a flóra, národné parky, prírodné útvary, jaskyne, Tatry
- 2, zvieratá – kone, psy, medveď, chránené živočíchy, ryby
- 3, hrady a zámky, historické a technické pamiatky a stavby, prieprady, kostoly, pamiatky Unesco
- 4, mestá a obce a erby miest
- 5, významné regionálne / národné osobnosti, ich výročia – umelci, lekári, športovci, reportéri
- 6, kroje, regionálne špecifické motívy
- 7, umenie – slovenskí umelci, Martin Benka, tradičné a umelecké výrobky, diela slovenských majstrov
- 8, detské kresby – námety z večerníčkov, rozprávok
- 9, postcrossing, doprava, železnice, automobily, lode
- 10, rôzne - šport, svätci zo Slovenska, pápeži, politici, herci, slovenské potraviny, nemocnice

Záver je pomerne jednoznačný – hoci si väčšina respondentov nechala hlasovanie (takmer) na poslednú chvíľu a prebiehajúcu anketu bolo treba viackrát pripomínať (čo je na zamyslenie pre všetkých spoluorganizátorov z hľadiska spôsobu jej budúcej propagácie a komunikácie), tohtoročná odozva a účasť zodpovedá a mierne prevyšuje posledné ročníky ankety.

Z reakcií respondentov vyplýva, že ich slovenské poštové známky pravidelne oslovujú a majú o ne záujem. Je už na organizátoroch ankety a emitentovi známok, ako s potenciálom, ktorý anketa prináša, naložia.

Z výsledkov hlasovania spracoval M. Polovka, máj 2025